

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

بررسی مقایسه ای تأثیر کاربرد مدل PLISSIT و مشاوره با رویکرد شناختی- رفتاری بر عملکرد جنسی زنان متأهل مبتلا به مولتیپل اسکلروزیس دارای اختلال عملکرد جنسی مراجعه کننده به جامعه ی حمایت از بیماران مبتلا به ام.اس ایران

پایان نامه جهت اخذ درجه ی کارشناسی ارشد در رشته مامایی، گرایش جامعه نگر

استاد راهنما: زهره خاکبازان

اساتید مشاور:

دکتر زهرا بهبودی مقدم

دکتر سید مسعود نبوی

استاد مشاور آمار:

عباس مهران

همکار طرح:

سوگند قاسم زاده

نگارش: فاطمه دانشفر

دی ماه ۱۳۹۳

چکیده

هدف: مطالعه‌ی حاضر در جهت بررسی و مقایسه‌ی تأثیر مشاوره‌ی جنسی بر اساس مدل PLISSIT (اجازه دادن، اطلاعات محدود، پیشنهادات اختصاصی و درمان پیشرفته) و رویکرد شناختی- رفتاری بر عملکرد جنسی زنان متأهل مبتلا به ام.اس دارای اختلال عملکرد جنسی طراحی گردید.

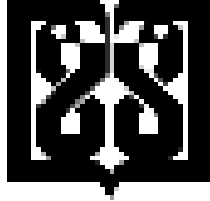
نوع مطالعه: این کارآزمایی بالینی، در جامعه‌ی حمایت از بیماران مبتلا به ام.اس ایران در تهران به اجرا درآمد. زنان شرکت کننده در مطالعه که تشخیص ام.اس در آنها قطعی بوده، دارای اختلال عملکرد جنسی بودند و نمره‌ی شدت ناتوانی (EDSS) کمتر از ۷ و سن بین ۱۸-۵۵ سال داشتند، به صورت تصادفی به گروه‌های مداخله (۴۳ زن در گروه مشاوره بر اساس مدل PLISSIT و ۴۰ زن در گروه مشاوره با رویکرد شناختی- رفتاری) و گروه کنترل (۴۵ نفر) تقسیم شدند. مشاوره‌ی جنسی بر اساس مدل PLISSIT (۴ جلسه‌ی ۹۰-۱۲۰ دقیقه‌ای، به صورت هفتگی) برای گروه مداخله‌ی یک و مشاوره‌ی جنسی با رویکرد شناختی- رفتاری (۴ جلسه‌ی ۹۰-۱۲۰ دقیقه‌ای، به صورت هفتگی) برای گروه مداخله‌ی دو به اجرا درآمد. زنان حاضر در گروه کنترل، در طول مطالعه هیچ‌گونه مشاوره‌ی جنسی دریافت نکردند.

ابزار جمع آوری داده‌ها: اطلاعات دموگرافیک، مامایی و ویژگی‌های بالینی بیماری از طریق یک پرسشنامه‌ی ۳ قسمتی جمع آوری گردید و برای سنجش شدت خستگی بیماران، از مقیاس سنجش شدت خستگی FSS استفاده شد. نمره‌ی شدت ناتوانی (EDSS) بیماران توسط پزشک متخصص مغز و اعصاب تعیین شد. عملکرد جنسی هر فرد نیز در سه مرحله (قبل از مداخله، دو ماه بعد و سه ماه بعد از مداخله) با استفاده از مقیاس عملکرد جنسی زنان (FSFI) مورد ارزیابی قرار گرفت. آزمون‌های آماری کای اسکوئر، دقیق فیشر، ANNOVA، T مستقل و T زوج با سطح معناداری $P < 0/05$ ، برای بررسی داده‌ها به کار گرفته شدند.

یافته‌ها: به دنبال بررسی امتیاز کلی عملکرد جنسی زنان و شش حیطه‌ی آن در سه مرحله‌ی بررسی، در گروه‌های مداخله، افزایش معنادار آماری در تمامی این امتیازات بین مرحله‌ی قبل از مداخله با مقاطع زمانی ۲ ماه بعد و ۳ ماه بعد از مداخله دیده شد ($P < 0/05$) اما هیچ تفاوت آماری معناداری بین امتیاز FSFI زنان در گروه‌های مداخله در مراحل ۲ ماه بعد و ۳ ماه بعد از مداخله یافت نشد ($P > 0/05$). در گروه کنترل، هیچ تغییر آماری معناداری بین امتیاز شاخص عملکرد جنسی قبل از مداخله با مقاطع زمانی ۲ ماه بعد و ۳ ماه بعد از مداخله در زنان شرکت کننده مشاهده نشد ($P > 0/05$).

نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های این مطالعه، مشاوره‌ی جنسی بر اساس مدل PLISSIT و رویکرد شناختی- رفتاری در بهبود عملکرد جنسی زنان متأهل مبتلا به ام.اس، کارایی یکسانی داشته‌اند. بنابراین کاربرد مدل PLISSIT به عنوان چهارچوبی قابل اجرا برای ارائه دهندگان خدمات سلامت از جمله ماماها، می‌تواند شیوه‌ای مطمئن برای دستیابی به این هدف در نظر گرفته شود.

واژگان کلیدی: اختلال عملکرد جنسی، مولتیپل اسکلروزیس، مدل PLISSIT، رویکرد شناختی- رفتاری

**Tehran University of Medical Sciences
School of Nursing and Midwifery**

**Comparison of impact of sexual counseling based on
PLISSIT model and Cognitive Behavioral approach on
sexual function in married women suffer from multiple
sclerosis with sexual dysfunction.**

By: Fatemeh Daneshfar

Under Supervision of Zohreh Khakbazan

**A thesis submitted to the Graduate Studies office in partial fulfillment of
The requirements for the degree of Master in Midwifery**

Jan 2015

Comparison of impact of sexual counseling based on PLISSIT model and Cognitive Behavioral approach on sexual function in married women suffer from multiple sclerosis with sexual dysfunction.

Abstract:

Objective: This study was conducted to evaluate and compare the effectiveness of sexual counseling based on PLISSIT (Permission, Limited Information, Specific Suggestion, Intensive Therapy) model and Cognitive Behavioral approach (CBT) on Sexual Dysfunction (SD) of married women who suffer from Multiple Sclerosis (MS).

Study design: This randomized clinical trial was carried out in Iranian community of Support for MS patients in Tehran, Iran. The participated women who had definite MS and SD, EDSS score < 7 and aged 18-55 years were randomized as experimental groups (43 women in PLISSIT group and 40 women in CBT group) and control group (n=45). Sexual counseling based on PLISSIT model (four 90-120 weekly sessions) was applied for experimental group 1 and Sexual counseling based on Cognitive Behavioral approach (four 90-120 weekly sessions) was applied for experimental group 2. Women in control group did not receive any sexual counseling.

Main outcome measures: Demographic, obstetrics and clinical information was gathered through a 3-part questionnaire and FSS (Fatigue severity Scale) was used to evaluate women's fatigue. A neurologist determined EDSS score for each woman. sexual function was assessed in 3 points (before intervention, 2 months and 3 months after intervention) by using Female Sexual Function Index (FSFI). Chi-square test, Fisher's Exact test, Independent T-test and Paired T-test were employed to assess the data ($p < 0/05$).

Results: There was a statistically significant increase in total FSFI score and it's all subgroups when data were compared through 3 stages of evaluation in experimental groups ($p < 0/05$) but there were no difference between FSFI score of experimental groups 2 months and 3 months after intervention ($p > 0/05$). No Statistical change was occurred in control group's FSFI score through the study period ($p > 0/05$).

Conclusion: Results indicated that sexual counseling based on PLISSIT model and Cognitive Behavioral approach have the same impact on improving sexual Function of married women who suffer from MS. So, utilizing PLISSIT model as a useful framework for health practitioners such as midwives will be an reliable method for achieving this goal.

Keywords: Sexual dysfunction, Multiple Sclerosis, PLISSIT model, Cognitive Behavioral approach